

ТЭРБУМ МОД
Үндэсний хөдөлгөөн

НИЙСЛЭЛИЙН ИРГЭДИЙН УНДНЫ ЭХ ҮҮСВЭРИЙГ ХАМГААЛАХ НЬ

“ҮНДЭСНИЙ ЦЭЦЭРЛЭГТ ХҮРЭЭЛЭН”
ОНӨТҮГ-ЫН ДАРГА Ү.ОЮУНЗУЛ

АГУУЛГА

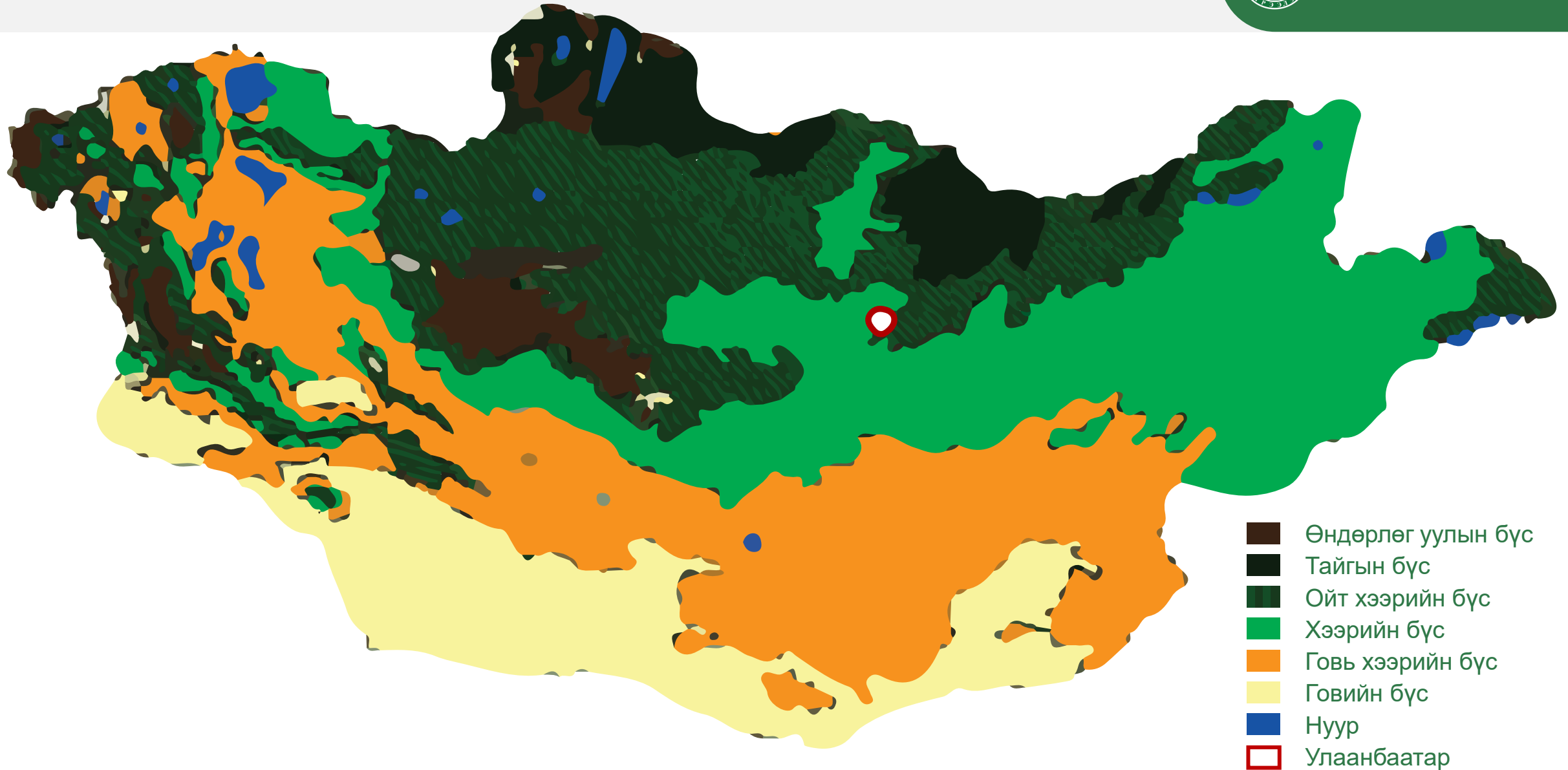

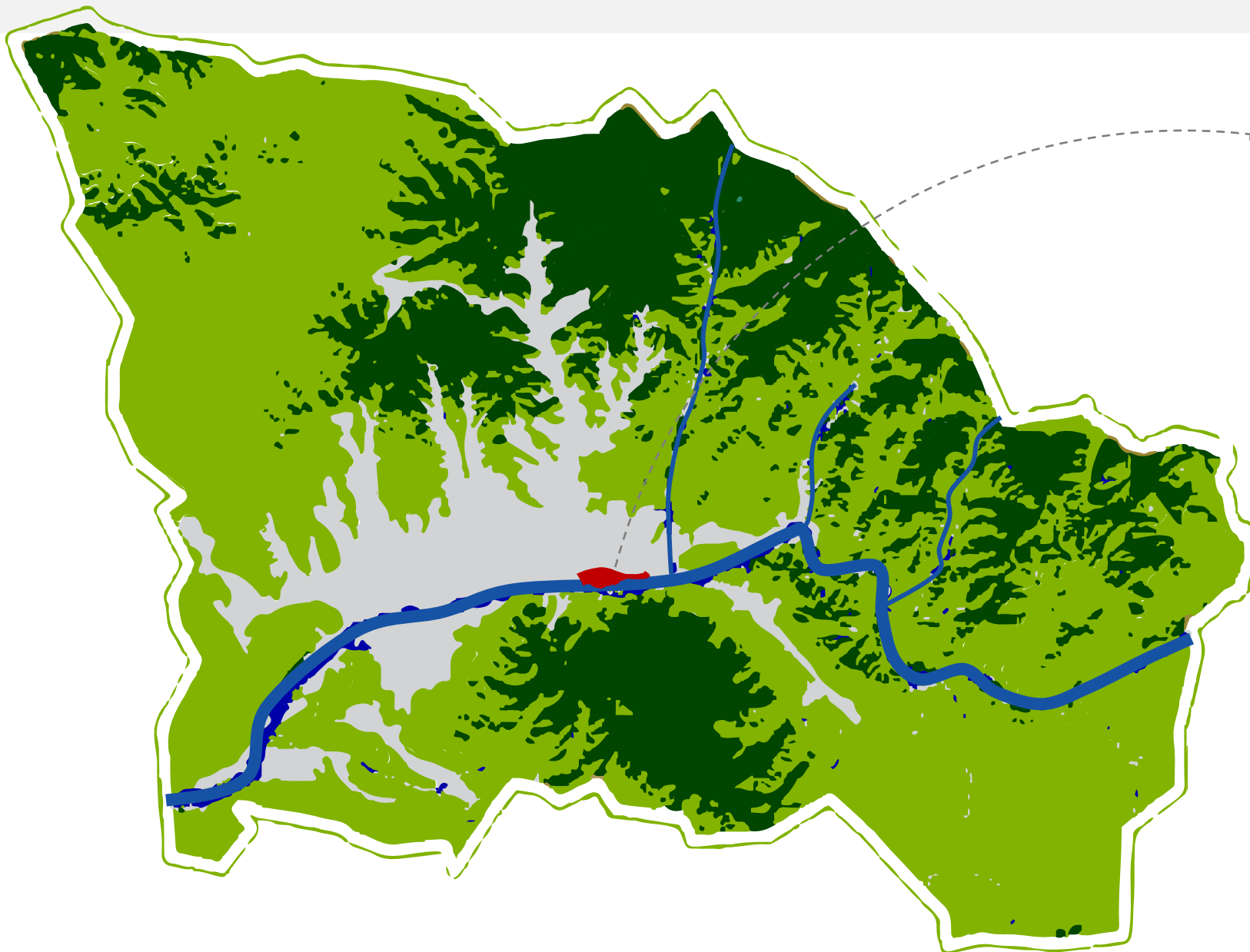
1. “Үндэсний Цэцэрлэгт Хүрээлэн” ОНӨТҮГ-ын танилцуулга

2. Нийслэлийн иргэдийн ундны эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэх, хамгаалахын тулд хийж буй ажлууд

3. Одоогийн нөхцөл байдал

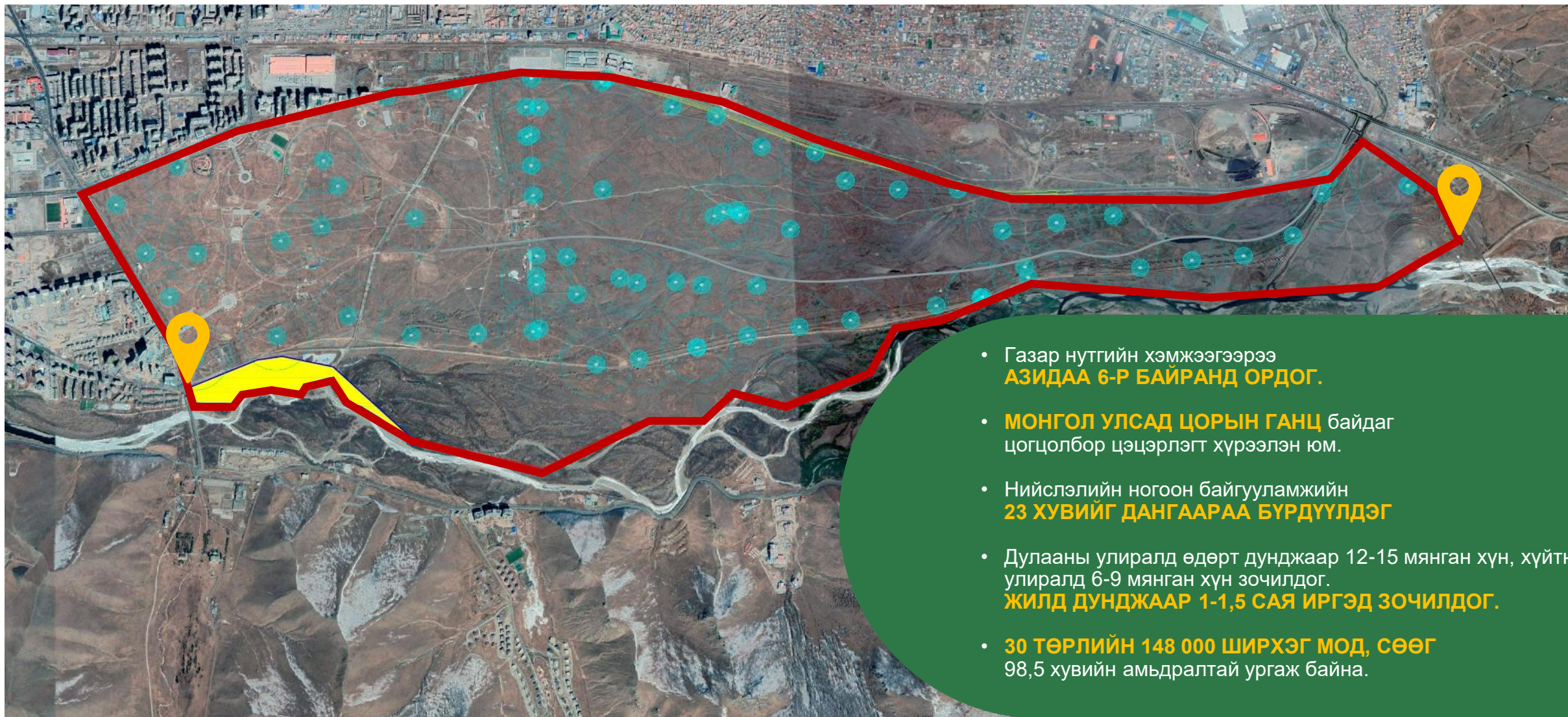
4. Цаашид хийх ажил

УЛААНБААТАР ХОТ,
БАЯНЗҮРХ ДҮҮРЭГ, 26-Р
ХОРОО 973 ГА ТАЛБАЙГ
ХАМАРДАГ БА ТЭЗҮ
ХИЙГДСЭН.

- Өндөрлөг хэсэг
- Төвлөрсөн хэсэг
- Тал газар
- Гол горхи
- Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэн

- Газар нутгийн хэмжээгээрээ **АЗИДАА 6-Р БАЙРАНД ОРДОГ.**
- **МОНГОЛ УЛСАД ЦОРЫН ГАНЦ** байдаг цогцолбор цэцэрлэгт хүрээлэн юм.
- Нийслэлийн ногоон байгууламжийн **23 ХУВИЙГ ДАНГААРАА БҮРДҮҮЛДЭГ**
- Дулааны улиралд өдөрт дунджаар 12-15 мянган хүн, хүйтний улиралд 6-9 мянган хүн зочилдог. **ЖИЛД ДУНДЖААР 1-1,5 САЯ ИРГЭД ЗОЧИЛДОГ.**
- **30 ТӨРЛИЙН 148 000 ШИРХЭГ МОД, СӨӨГ** 98,5 хувийн амьдралтай ургаж байна.

- Нийслэл Улаанбаатар хотын Туул голын **УНДНЫ ЭХ ҮҮСВЭРИЙГ ХАМГААЛАХ**
- Агаарын бохирдлыг бууруулан **НОГООН БАЙГУУЛАМЖИЙГ НЭМЭГДҮҮЛЭХ**
- Олон нийтийн амралт чөлөөт **ЦАГИЙГ ЗӨВ ЗОХИСТОЙ ӨНГӨРҮҮЛЭХ**
- Эрүүл эко орчныг бүрдүүлэн дэлхийн жишигт нийцсэн **АМРАЛТ ЗУГААЛГЫН ТӨВ БОЛОХ**

2009 он

Ашиглалтын өмнөх захиргаа байгуулагдсан.

2010 он

“Үндэсний Цэцэрлэгт Хүрээлэн” НӨҮГ болсон.

2014 он

9 732 945 м2 газрыг 30 жилийн хугацаатай эзэмшүүлсэн.

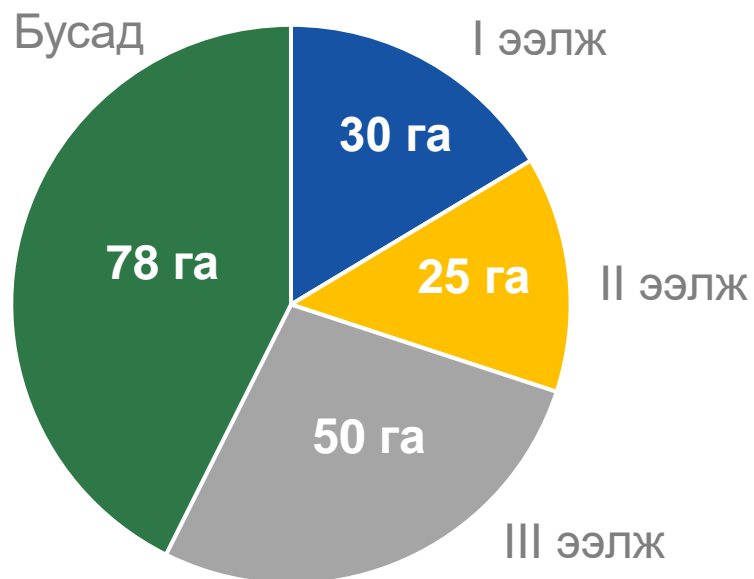

2016 он

“Үндэсний Цэцэрлэгт Хүрээлэн” ОНӨТҮГ болсон.

УЛС, НИЙСЛЭЛИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР

ТОХИЖИЛТ, НОГООН БАЙГУУЛАМЖ

ТОХИЖИЛТ / ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА /

ДОТООДЫН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

ГАДААДЫН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

НОГООН БАЙГУУЛАМЖ / НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСӨВ /

МОД СӨӨГ – 148,000 ш

ЦЭЦГИЙН МАНДАЛ – 100,000 ш

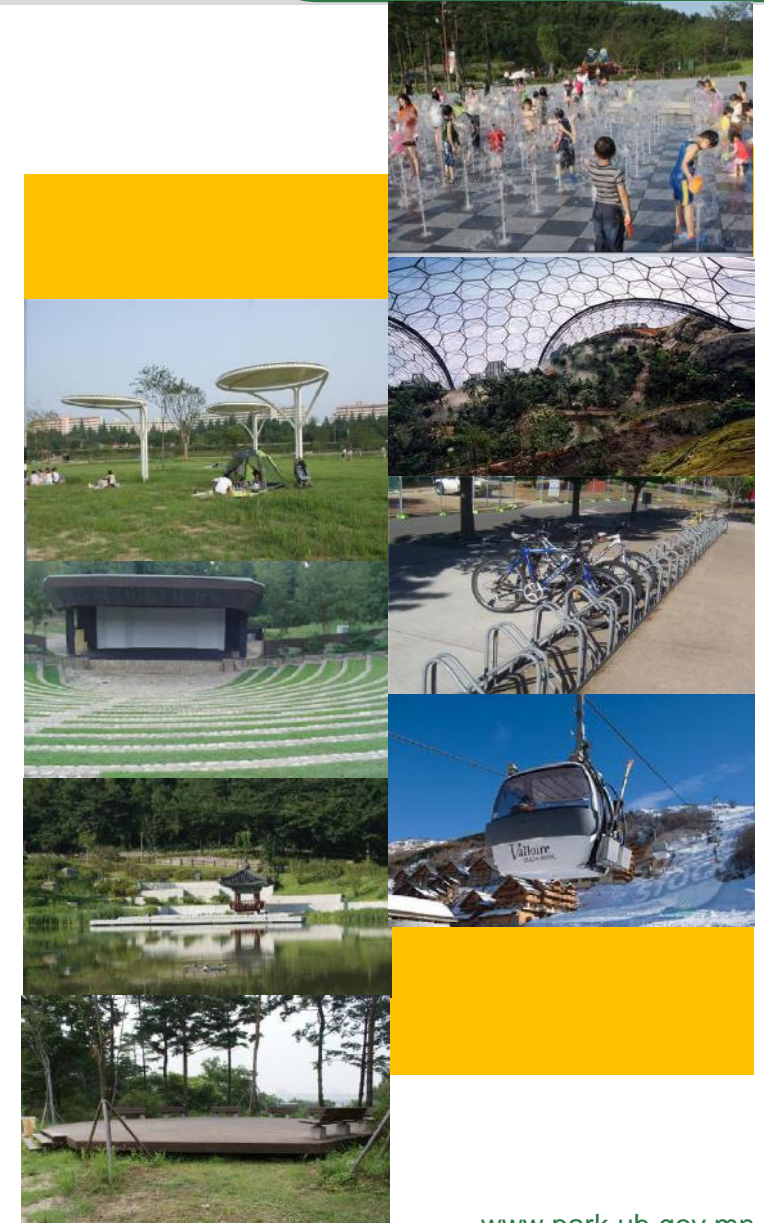
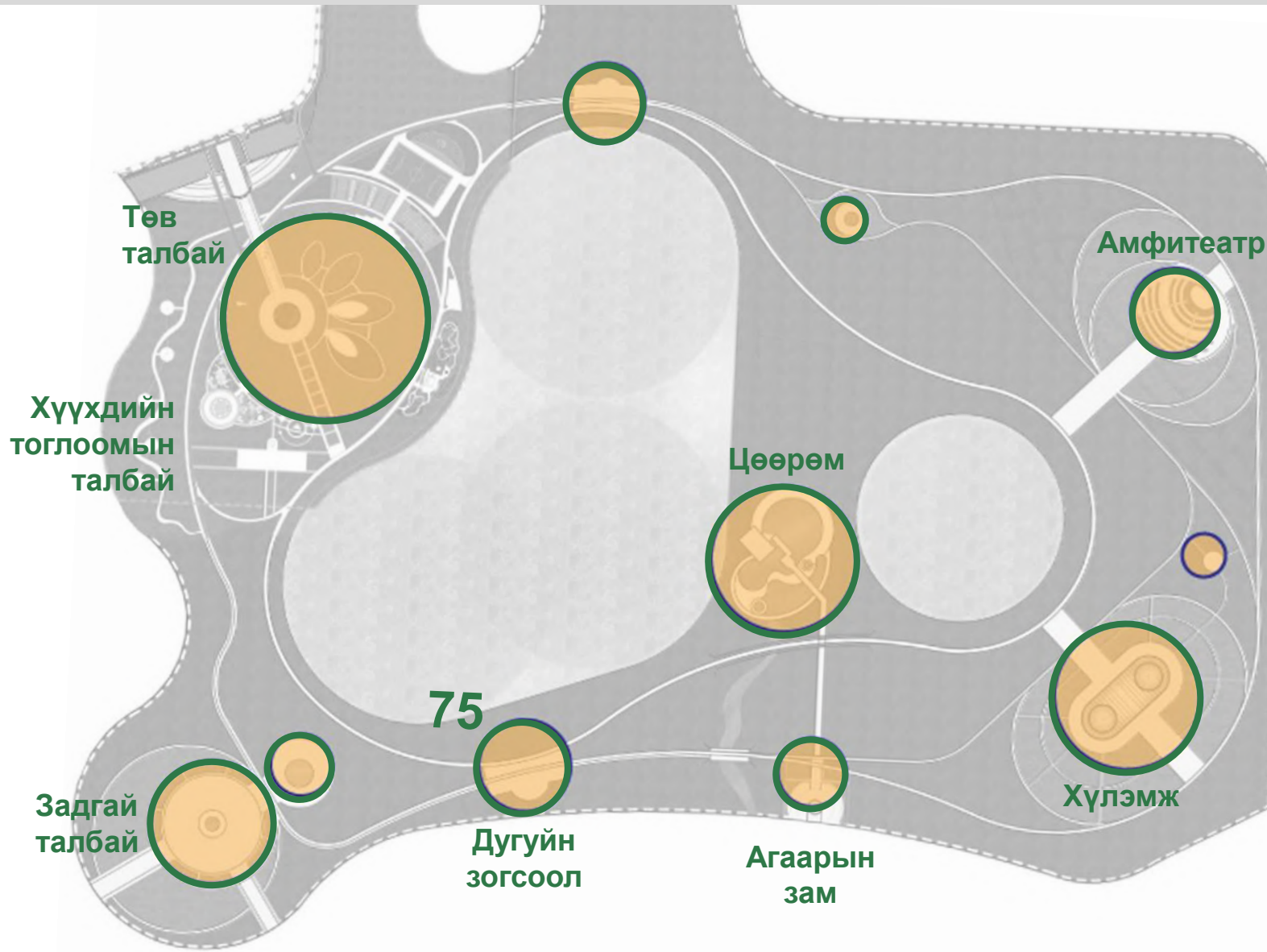

ЗҮЛЭГ – 58 га

ТӨГӨЛ – 100 ш

- Холимог зам 8м x **745м**
- Дугуйн зам 5м x **982м**
- Дугуйн зам 5м x **4600м**
- Холимог зам 8м x **2600м**

I ЭЭЛЖИЙН 30 ГА ТАЛБАЙН БҮТЭЭН БАЙГУУЛАЛТ

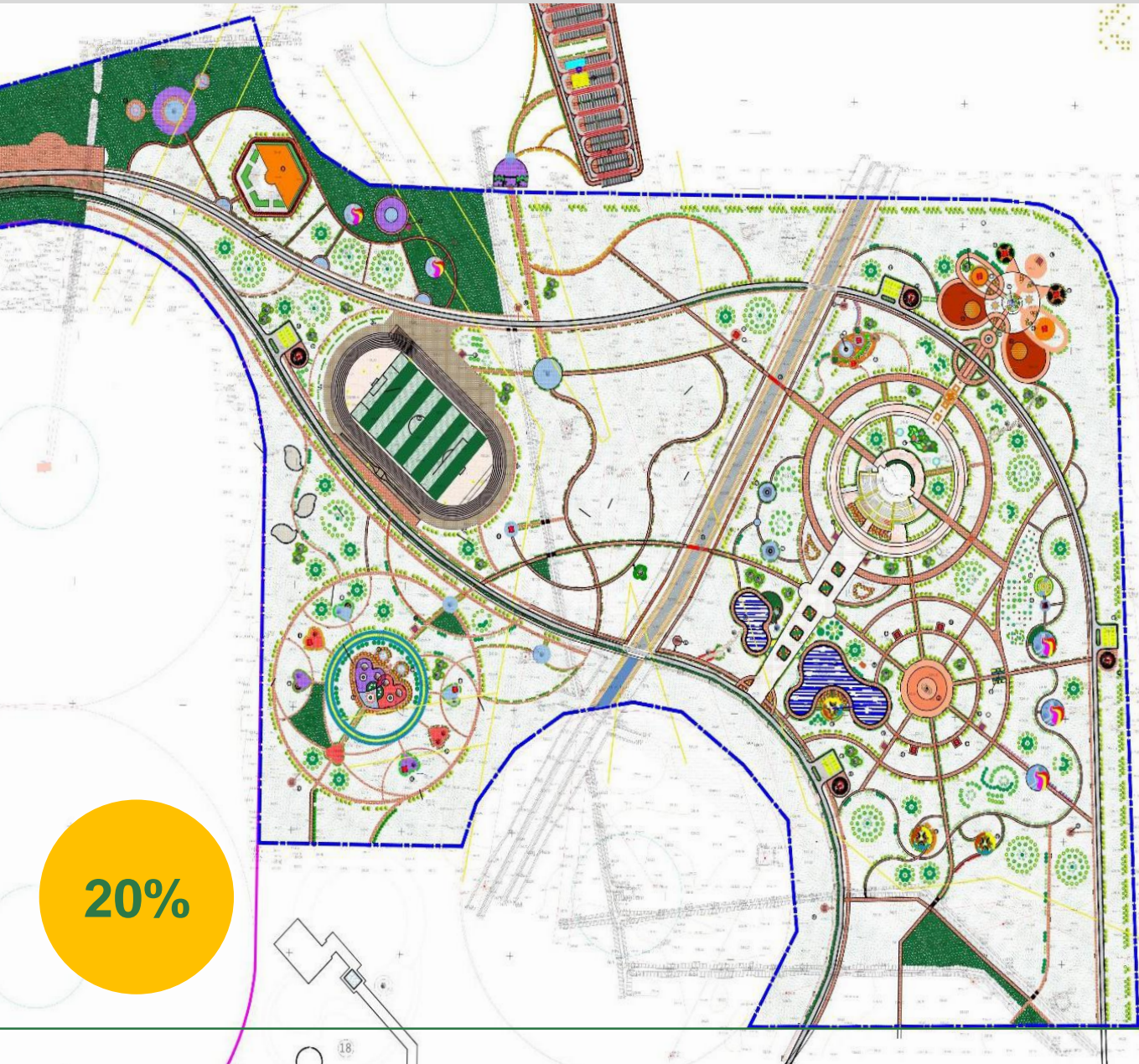

100%

- Гол зам
- Авто зогсоол
- Усан оргилуур
- Баганан хаалга
- Явган зам талбай

- Дугуйн зам
- Экстрим спортын талбай
- Уурхайчдын нэрэмжит талбай
- Гоёлын хашаа
- Бүрэн автомат усжуулалтын систем

- Хашаа
- Усан оргилуур
- Цөөрөм
- Дугуйн зогсоол
- Харуулын байр
- Хайрын төгөл
- Дугуйн болон гүйлтийн зам
- Нийтийн бие засах газар /2ш/
- Хөнгөн атлетийн талбай
- Ландшафтны тохижилт

15%

- Дугуйн зам
- Явган зам
- Гэрэлтүүлэг
- Усжуулалтын систем
- Ландшафтны бага хэлбэрийн элемент
- Авто зогсоол

2021 он

Хамрах талбай:
2000 м²

УСЖУУЛАХ ТӨГӨЛ

Эрдэнэ дриллинг ХХК

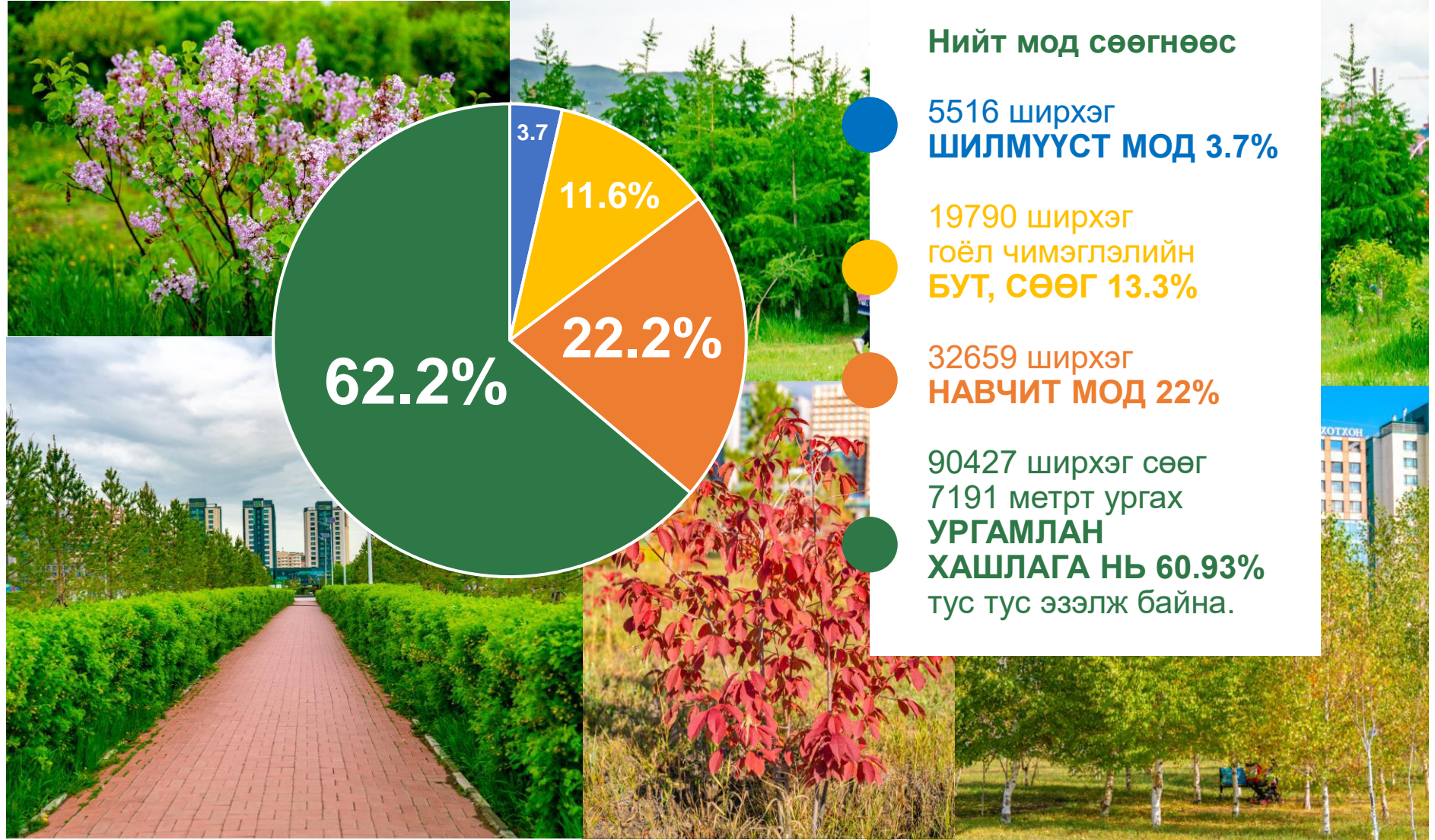

Ундны ус эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэхийн тулд:

- 4 төрлийн шилмүүст мод
- 12 төрлийн навчит мод
- 14 төрлийн чимэглэлийн бут, сөөг

**НИЙТ 30 ТӨРЛИЙН
148.392 ШИРХЭГ
МОДЛОГ УРГАМАЛ 98.5
ХУВЬ УРГАЛТТАЙ
УРГАЖ БАЙНА.**

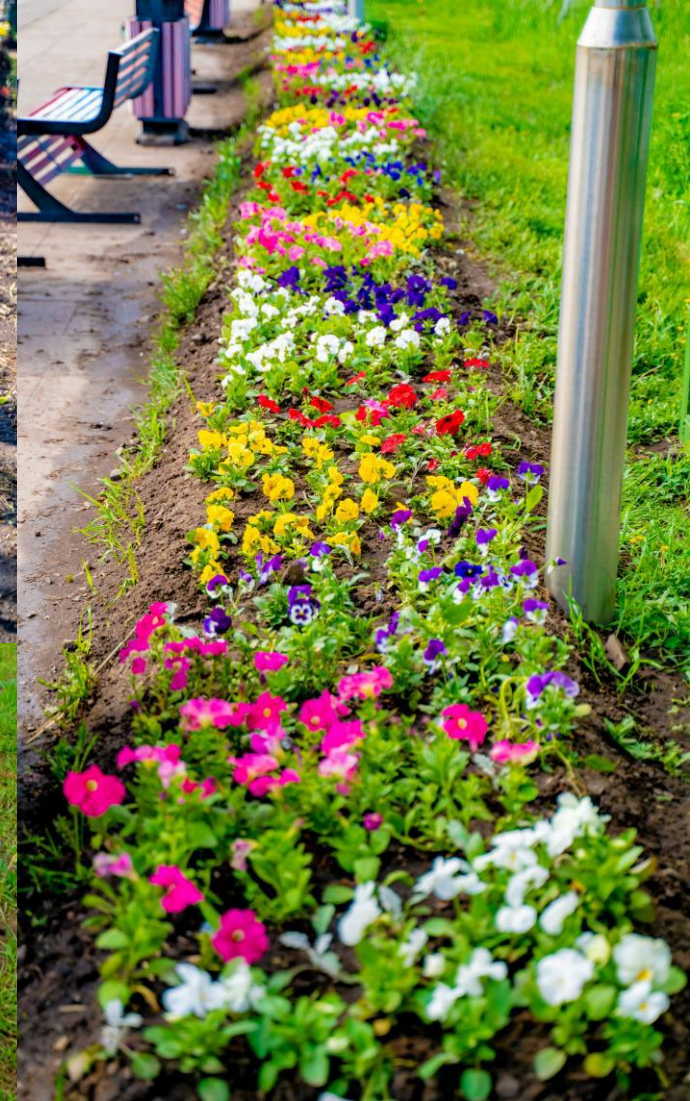
**НИЙТ
58 ГА ТАЛБАЙД
ЗҮЛЭГЖҮҮЛЭЛТ,
НӨХӨН
СЭРГЭЭЛТ
ХИЙСЭН.**

Дотоод нөөц
бололцоог ашиглан
4 зүйлийн нэг наст
цэцгийн үрсэлгээ
бэлтгэн цэцгийн
мандал байгуулдаг.

**НИЙТ
63000 ШИРХЭГ
МАНДЛЫН ЦЭЦГИЙГ
ТАРЬДАГ**

Зуны арчилгаа

- Усалгаа
- Хэлбэржүүлэх огтлолт
- Усалгаат бордоо
- Модны тогоо цэвэрлэх
- Хөл ургамалтай тэмцэх
- Шохойдох

Намрын арчилгаа

- Залуужуулах огтлолт
- Цэвэрлэгээний огтлолт
- Цэнгэг усалгаа
- Шар өвс тармах
- Өвчин хортонтой тэмцэх
- Намрын бордоо
- Тулгуур бэхэлгээ
- Шохойдох

Өвлийн арчилгаа

- Цасалгаа
- Нөмөр хучлага хийх

Хаврын арчилгаа

- Усалгаа
- Бордоо
- Хөл газрын ургамал
- Шар өвс тармах
- Өвчин хортонтой тэмцэх
- Тулгуур бэхэлгээ

Мод, сөөгийг жилд
2 удаа борддог.

Хөл ургамал болон
зүлэг хадах ажлыг
жилд 2 удаа хийж
гүйцэтгэдэг.

Мод, сөөгний
хэлбэржүүлэлт,
залуужуулах огтлолт,
таналт шуултыг
2 удаа гүйцэтгэдэг.

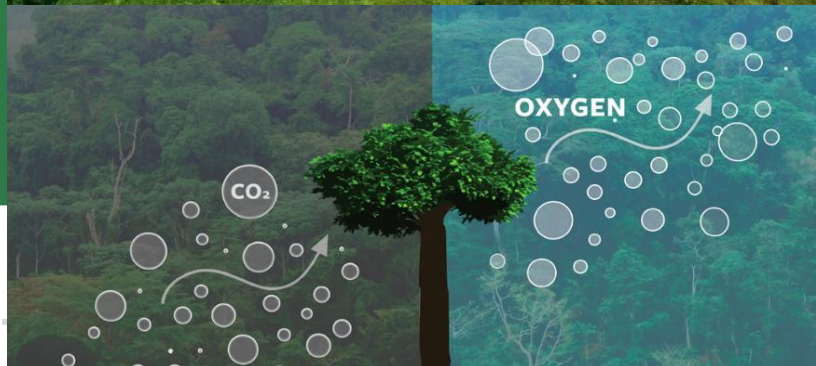
Мод сөөгний усалгааг
04.01-11.01 хүртэл
хийдэг.

Өвчин хортонтой
жилд 2 удаа
тэмцдэг.

МОДНЫ АШИГ ТУС

ОЙ МОД НЬ

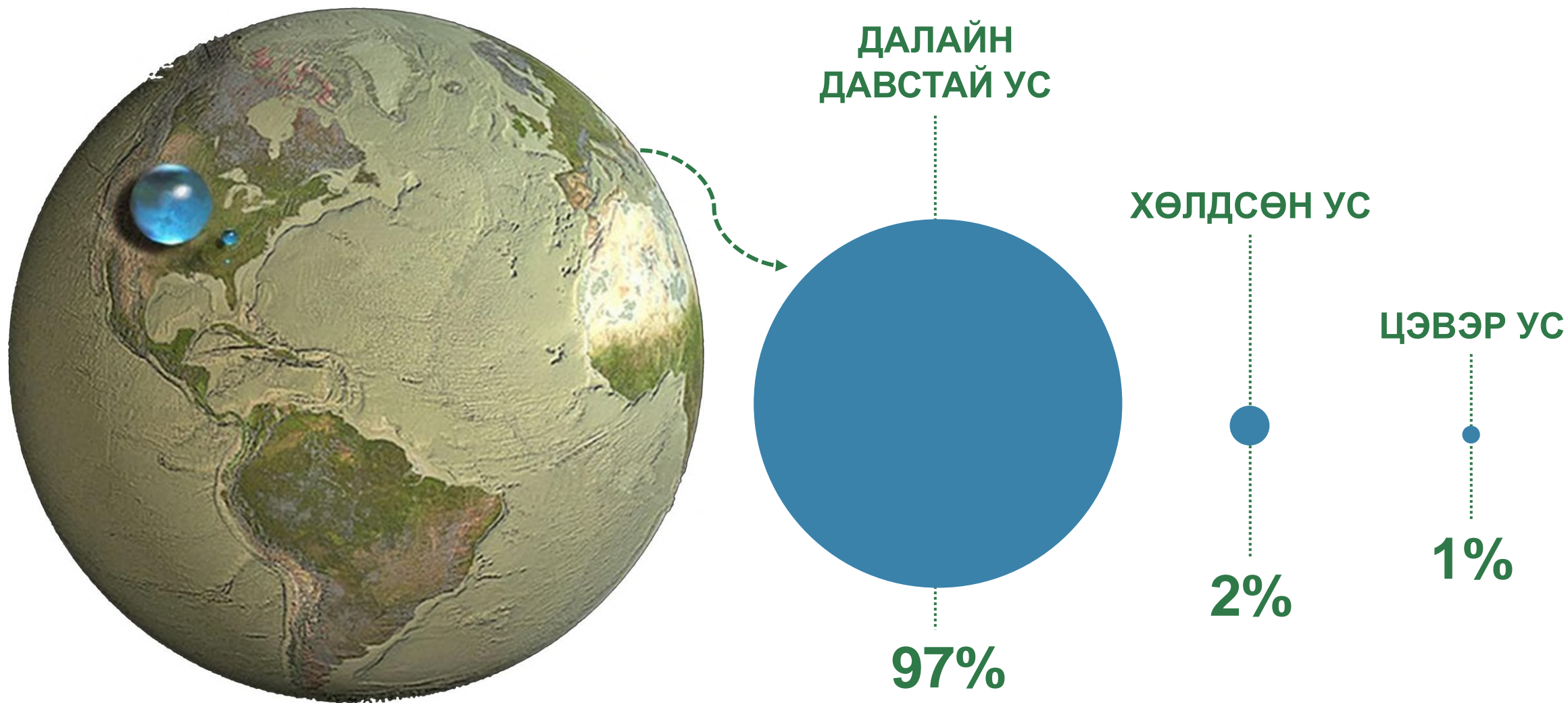
- H₂O Усны эргэлтэд чухал үүрэг гүйцэтгэнэ.
- O₂ Нарны тусламжтайгаар хүчилтөрөгч үйлдвэрлэнэ.
- CO₂ Агаар бохирдуулагч нүүрсхүчлийн хийг өөртөө шингээж авна.

МОД ТАРИХЫН АЧ ХОЛБОГДОЛ

НЭГ ГА
ОЙ МОД НЬ

- Хөрсний усыг өөртөө татаж усны эргэлт сайжруулдаг
- 18 сая шоо метр агаарыг цэвэршүүлнэ
- Утаа униарын 30-35 хувийг өөртөө шингээдэг
- Ялангуяа навчит мод дуу чимээний 25 хувийг замхруулж, тоос шороог 21-76 хувь хүртэл өөртөө барьдаг

МОНГОЛ ОРНЫ УСНЫ ХЭМЖЭЭ:

НУУР ЦӨӨРӨМ

МӨСӨН ГОЛ

ГОЛ, ГОРХИ

ГҮНИЙ УС

82%

10,4%

5,6%

2%

Одоогийн
байдлаар өдөрт
153,000
шоо метр ус
хэрэглэдэг

Гэр хорооллын
нэг айл өрх

Өдөрт 8-14 литр

Орон сууцны
нэг айл өрх

Өдөрт
140-160 литр

Нийслэл хотын орон сууц цаашид нэмэгдсээр байвал агаар хөрсний бохирдлыг бууруулах ач холбогдолтой ч газрын гүний усыг багасгах болно.

Монгол орны
усны нөөц:
608,29KM³

Цэвэр усны
өдрийн хэрэглээ:

153,000м³

2022

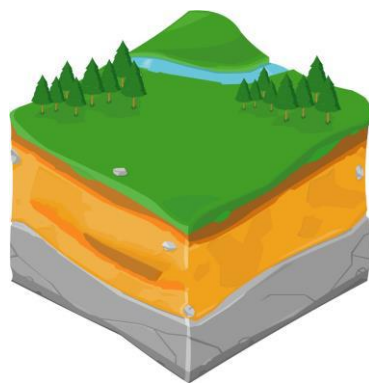
614,000м³

2030

НИЙСЛЭЛИЙН ИРГЭДИЙН УНДНЫ УСНЫ ХЭРЭГЛЭЭ

ГАДАРГЫН
УСНЫ
ХЭРЭГЛЭЭ

ГҮНИЙ УСНЫ
ХЭРЭГЛЭЭ

93%

7%

Нийслэлчүүд бидний цэвэр усны хэрэглээ энэ чигээрээ өсвөл 2030 он гэхэд өдөрт 614.000 шоо метр болж өснө.

1988

2022

2030

Улаанбаатар хотын ундны усны нөөц 2030 онд багасна !

ГАЗРЫН ГАДАРГЫН УСАЛГАА

Гадаргын усны нөөц
14 хоногт, газрын доорх усны
нөөц 10000 хүртэлх жилд
нөхөн сэргээгддэг гэсэн
судалгаа байдаг.

- Аймаг нийслэлийн ундны усны эх үүсвэрийг хамгаалахын зэрэгцээ газрын доорх усны нөөцийг хамгаалах нэн шаардлагатай байна. Тиймээс нөхөн сэргээлтээ байгаль орчинд ээлтэй талаас нь бодвол гадаргын усаа хэрэглэх нь зөв зүйтэй юм.

● ХИЙМЭЛ НУУР, ЦӨӨРӨМ БИЙ БОЛГОЖ ГАДАРГЫН УС АШИГЛАХ

“ТЭРБУМ МОД” Үндэсний хөдөлгөөний
хүрээнд ойжуулалт, нөхөн сэргээлт хийх

Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэнгийн
973 га талбайд ойжуулалт хийх буюу
байгалийн сэргэн ургалтыг дэмжинэ.

Тусгай хамгаалалт бүхий
талбайг хамгаалах /64 худаг/

Ундны усны эх үүсвэрийг хамгаалах
үүднээс тус шугамыг дагасан
хамгаалалтын зурвасыг үргэлжлүүлэн
мод сөөгийг тарина.

№	СУРГАЛТЫН СЭДЭВ	ХУГАЦАА	СУРГАГЧ БАГШ
НЭГДҮГЭЭР ХЭСЭГ			
1	“Үндэсний Цэцэрлэгт Хүрээлэн” ОНӨТҮГ-ын танилцуулга	15 минут	Дарга Ү.ОЮУНЗУЛ
2	Ногоон байгууламжийн ач холбогдол	15 минут	Дендрологич С.ОЮУНТУЯА
3	Мод сөөг тарих арга технологи	15 минут	Тарилтын инженер М.ШҮРЭНЧИМЭГ
4	Нэг наст цэцэг болон зүлэг тарих, арчлах аргачлал	15 минут	Агрономич Ж.МӨНХБАЯР
5	Мод сөөгний арчилгаа	15 минут	Арчилгааны инженер Ө.БАТДОРЖ
6	Ургамлын өвчин хортон, шавжтай тэмцэх нь	15 минут	Ургамал хамгааллын мэргэжилтэн Ш.БОЛОРЦЭЦЭГ
7	Дасгал ажиллах	30 минут	Инженерүүд
ХОЁРДУГААР ХЭСЭГ			
8	Ногоон байгууламжийн усалгаа ба усжуулалтын систем	15 минут	Усалгаа хариуцсан инженер С.ГАНСҮХ
9	Мод үржүүлгийн газар байгуулах нь	15 минут	Мод үржүүлгийн инженер Г.БАТЦЭЦЭГ
10	Үр түүх, бэлтгэх, хадгалах, тарих аргачлал	15 минут	Мод үржүүлгийн инженер Д.БУЯНХИШИГ
11	Сэргээгдэх эрчим хүчний давуу талууд	15 минут	Цахилгааны инженер Б.ДАВААБААТАР
12	Мини цэцэрлэгт хүрээлэн байгуулах төлөвлөгөө	15 минут	Ерөнхий инженер Б.ОРГИЛСАЙХАН
13	Ногоон байгууламжид хэрэглэгдэх багажтай аюулгүй ажиллах нь	15 минут	ХАБЭА-ын мэргэжилтэн Н.БОЛОР-ЭРДЭНЭ
14	Ногоон байгууламжид хэрэглэгдэх багаж хэрэгслийн танилцуулга	15 минут	Техникч, цэцэрлэгчид
15	Асуулт, хариулт	15 минут	Инженерүүд
НИЙТ ХУГАЦАА 4 ЦАГ			

ДАРГА
Үнэнбатын ОЮУНЗУЛ
Мэргэжил: Улс төр судлаач,
нийгмийн ухааны багш
Боловсролын зэрэг: Магистр
Ажилласан жил: 13 жил
Шагнал: Хөдөлмөр Нийгмийн
Хамгааллын Яамны Хөдөлмөрийн
Тэргүүний ажилтан

ЕРӨНХИЙ ИНЖЕНЕР
Батхуягийн ОРГИЛСАЙХАН
Мэргэжил: Ой зүйч
Боловсролын зэрэг: Магистр
Ажилласан жил: 12 жил
Шагнал: Байгаль Орчин, Аялал
Жуулчлалын Яамны Тэргүүний
ажилтан

ДЕНДРОЛОГИЧ
Сугарын ОЮУНТУЯА
Мэргэжил: Ой судлал
Боловсролын зэрэг: Магистр
Ажилласан жил: 12 жил
Шагнал: Байгаль Орчин, Аялал
Жуулчлалын Яамны Тэргүүний
ажилтан

АГРОНОМИЧ
Жамсрангийн МӨНХБАЯР
Мэргэжил: Агрономич
Боловсролын зэрэг: Магистр
Ажилласан жил: 18 жил
Шагнал: Байгаль Орчин,
Аялал Жуулчлалын Яамны
Тэргүүний ажилтан

АГРОНОМИЧ
Сүхбатын ГАНСҮХ
Мэргэжил: Байгаль орчны
үнэлгээ
Боловсролын зэрэг: Магистр
Ажилласан жил: 11 жил
Шагнал: Байгаль Орчин,
Аялал Жуулчлалын Яамны
Тэргүүний ажилтан

МОД ҮРЖҮҮЛГИЙН
ИНЖЕНЕР
Ганбаатарын БАТЦЭЦЭГ
Мэргэжил: Ой зүйч
Боловсролын зэрэг: Бакалавр
Ажилласан жил: 12 жил
Шагнал: Байгаль Орчин,
Аялал Жуулчлалын Яамны
Тэргүүний ажилтан

МОД ҮРЖҮҮЛГИЙН
ИНЖЕНЕР
Дашнямын БУЯНХИШИГ
Мэргэжил: Ой зүйч
Боловсролын зэрэг: Магистр
Ажилласан жил: 9 жил
Шагнал: Байгаль Орчин, Аялал
Жуулчлалын Яамны Жуух бичиг

УРГАМАЛ ХАМГААЛЛЫН
МЭРГЭЖИЛТЭН
Шовоогийн БОЛОРЦЭЦЭГ
Мэргэжил: Ой зүйч
Боловсролын зэрэг: Магистр
Ажилласан жил: 11 жил
Шагнал: Байгаль Орчин, Аялал
Жуулчлалын Яамны Тэргүүний
ажилтан

ТАРИЛТЫН ИНЖЕНЕР
Мөнх-Эрдэнийн
ШҮРЭНЧИМЭГ
Мэргэжил: Байгаль орчны хяналт
үнэлгээ
Боловсролын зэрэг: Магистр
Ажилласан жил: 9 жил
Шагнал: Байгаль Орчин, Аялал
Жуулчлалын Яамны Жуух бичиг

АРЧИЛГААНЫ ИНЖЕНЕР
Өлзийбаярын БАТДОРЖ

Мэргэжил: Ой зүйч
Боловсролын зэрэг: Бакалавр
Ажилласан жил: 11 жил
Шагнал: Байгаль Орчин, Аялал
Жуулчлалын Яамны Жуух бичиг

ЦАХИЛГААНЫ ИНЖЕНЕР
Балжиннямын
ДАВААБААТАР

Мэргэжил: Цахилгаан
хангамжийн инженер
Боловсролын зэрэг: Бакалавр
Ажилласан жил: 6 жил
Шагнал: Нийслэлийн Иргэдийн
Төлөөлөгчдийн Хурлын жуух
бичиг

ХӨДӨЛМӨР АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ,
ЭРҮҮЛ АХУЙ ХАРИУЦСАН
МЭРГЭЖИЛТЭН

Нэргүйн БОЛОР-ЭРДЭНЭ
Мэргэжил: Гэмтэлийн эмч
Боловсролын зэрэг:
Боловсролын магистрантур
Ажилласан жил: 12 жил
Шагнал: Эрүүл Мэндийн Яамны
Жуух бичиг

ТЕХНИКЧ
Үдэнборын
БИШРЭМ-ОЮУНТ

Мэргэжил: Экологч, Байгал
хамгаалагч
Боловсролын зэрэг: Бакалавр
Ажилласан жил: 14 жил
Шагнал: Байгаль Орчин, Аялал
Жуулчлалын Яамны Тэргүүний
ажилтан

ТЕХНИКЧ
Наранбаатарын
ДУЛАМХОРЛОО

Мэргэжил: Цэцэрлэгжүүлэлт
Ажилласан жил: 11 жил
Шагнал: Нийслэлийн Тэргүүний
Ажилтан

ТЕХНИКЧ
Бямбаагийн ДУГАРМАА

Мэргэжил: Химийн багш
Боловсролын зэрэг: Бакалавр
Ажилласан жил: 10 жил
Шагнал: Байгаль Орчин, Аялал
Жуулчлалын Яамны Тэргүүний
ажилтан

ТЕХНИКЧ
Лантуугийн ЭНХТАЙВАН

Мэргэжил: Ойжуулагч
Ажилласан жил: 10 жил
Шагнал: Байгаль Орчин, Аялал
Жуулчлалын Яамны Тэргүүний
ажилтан

ТЕХНИКЧ
Мөнхбатын
ЦЭЦЭГСАЙХАН

Мэргэжил: Хүлэмжийн аж ахуй
Ажилласан жил: 6 жил
Шагнал: Нийслэлийн жуух бичиг

ЦЭЦЭРЛЭГЧИН
Далайжаргалын
ДАВААБАЯР

Мэргэжил: Цэцэрлэгжүүлэгч
Ажилласан жил: 4 жил

**БИДНИЙ ТАРИХ ТЭРБУМ МОД
ТАНЫ ТАРИХ НЭГ МОДНООС ЭХЭЛНЭ**